

TEŠIAME rubriką „IŠDRĮSK PAKLAUSTI SPECIALISTO!“

Jei ir Jūs turite klausimų, Tarnybos specialistams - logopedui, socialiniam ar specialiajam pedagogui, psichologui, - rašykite mums el. paštu spt.pasvalys@gmail.com

Išdrįsk paklausti specialisto!

Dažnai girdimas klausimas: *o ką ten pas jus Tarnyboje daro spec. pedagogas, ką jis ten veikia su vaiku?*

Atsako Tarnybos specialioji pedagogė metodininkė Inga Kaulinskienė.

Pastebėti sunkumus - netaisyklingą vaiko kalbą, netinkamą elgesį, prastą atmintį, nepakankamą suvokimą rega ar klausa, neišlavėjusią smulkiąją ir stambiają motoriką svarbu dar ikimokykliniame amžiuje. Pirmieji juos pastebi tėvai, auklėtojai. Nereikėtų laukti ir sakyti, kad vaikas išaugs, viskas bus gerai. Tinkama specialioji pedagoginė pagalba prieš mokyklą gali padėti sušvelninti ar net visai pašalinti būsimas mokymosi problemas. Specialusis pedagogas Švietimo pagalbos tarnyboje įvertina asmens iki 21 metų specialiuosius ugdymosi poreikius pedagoginiu aspektu ir kartu su kitais specialistais nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, jeigu reikia, skiria specialiųjų ugdymą.

Ikimokyklinio amžiaus vaikai vertinami žaidžiant, atliekant bendrą veiklą. Nuo 2 savaičių iki 5 metų amžiaus vaikų raidos vertinimui naudojamas Diagnostinis vaiko raidos vertinimo testas DISC. Šiuo testu įvertinamos aštuonios raidos sritys: smulkioji ir bendroji motorika, kalbos suvokimas ir ekspresyvioji kalba, girdimasis ir regimasis dėmesys, atmintis, savarankiškumo įgūdžiai, socialinė adaptacija. Kiekvienoje iš šių sričių yra po 27 užduotis, kurios yra išdėstytos sunkėjančia tvarka, atsižvelgiant į vaiko amžių. Toks vertinimo būdas parodo stipriąsias ir silpnesnes vaiko raidos sritis. Labai svarbus tėvų vaidmuo vaiko vertinime. Tėvai kviečiami dalyvauti/stebėti vertinimą. Ypač svarbūs jų atsakymai, nes jie geriausiai pažįsta ir praleidžia daug laiko su savo vaiku. Naudojami pokalbiai, stebėjimas, anketavimas.

Specialusis pedagogas Švietimo pagalbos tarnyboje atlieka pedagoginį mokinio (vaiko) vertinimą, nustato jo žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms. Pamatiniai mokomieji dalykai mokykloje yra lietuvių kalba ir matematika.

Vertinant mokyklinio amžiaus mokinius naudojamos I-IV ir V-VIII klasių mokinių žinių, gebėjimų ir pasiekimų vertinimo pedagoginėje psichologinėje tarnyboje užduotys. Vertinant pradinukų bendrąsias žinias užduodami klausimai ir užduotys apie mokinį, jo artimiausią aplinką, orientavimąsi erdvėje ir laike, pasaulio pažinimą, vyresnėse klasėse - apie mokinio interesus, erdvės ir laiko suvokimą, bei gamtamokslinės ir socialinės žinias. Matematikos ir lietuvių kalbos užduočių rinkiniai suskirstyti

pagal ugdymo turinio sritis. Mokiniai užduotys pateikiamos, atsižvelgiant į klasės, kurioje jis mokosi, ugdymo programą.

Žemesnės klasės užduotys pateikiamos tuomet, kai su teikiama pagalba jis negeba atlikti užduočių. Atsižvelgiant į mokinio individualumą, socialinę ir kultūrinę aplinką, daroma išvada, ar mokinio žinios apie save yra pakankamos ar ne, interesai platus ar siauri. Erdvės, laiko vaizdiniai, gamtamokslinės ir socialinės žinios vertinamos taškais, kurie sumuojami ir daromos išvados. Erdvės ir laiko vaizdiniai vertinami klasių koncentrais (V-VI kl., VII-VIII kl.), daromos išvados ar vaizdiniai susiformavę gerai ar nepakankamai. Matematikos ir lietuvių kalbos užduotys vertinamos taškais, susumavus daroma išvada – ar gali mokinys mokytis pagal Bendrąsias programas.

Mokiniai atliekant užduotis stebima: Ar mokinys gali susikaupti? Ar gali atlikti užduotis savarankiškai, nepadedant mokytojui? Ar geba suprasti paprastas matematinės sąvokas? Ar sugeba atlikti paprasčiausias praktines procedūras? Ar sugeba išvelgti taisykles, procedūras, taikymo galimybes standartinėse situacijose? Ar sugeba planuoti dviejų žingsnių sprendimą? Ar žino paprasčiausias taisykles? Ar turi erdvinio mąstymo pagrindus? Ar geba logiškai mąstyti?

Po pietų sutartu laiku specialusis pedagogas Tarnyboje veda ikimokyklinio amžiaus vaikams, mokiniams individualias specialiąsias pratybas. Jų metu šalinamas akademinis atsilikimas, mokomųjų dalykų – matematikos ir lietuvių kalbos – spragos, tobulinami skaitymo ir rašymo įgūdžiai, mokoma mokytis; lavinama atmintis, dėmesys, mąstymas, smulkiosios motorikos įgūdžiai. Specialusis pedagogas konsultuoja tėvus/globėjus, rūpintojus, kaip atpažinti mokinio (vaiko) specialiuosius ugdymo poreikius ir kaip jam padėti mokykloje, namuose, pataria alternatyvius mokymo būdus, metodus bei priemones, kad mokymasis būtų sėkmingas.